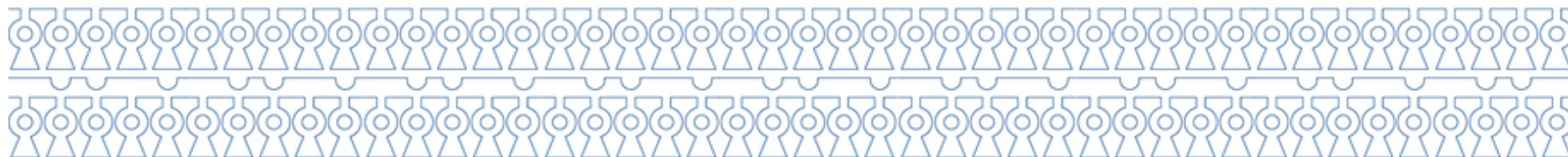

ULLENSAKER
KOMMUNE

JESSHEIM SKOLE OG RESSURSSENTER

Strategiske mål og tiltak 2019-2022

Skolens visjon

«En inkluderende skole. Læring - Mangfold - Fellesskap»

FELLES KOMMUNALE SATSINGER

- Helhetlig læringsløp
- Implementering av «Handlingsplan for matematisk kompetanse»
- Implementering av «Handlingsplan for et trygt og godt leke- og læringsmiljø»
- Læringsbrett
- Fagfornyelsen – prioriterte områder:

- Dybdelæring

«Defineres som det å gradvis utvikle kunnskap og varig forståelse av begreper, metoder og sammenhenger i fag og mellom fagområder. Det innebærer at vi reflekterer over egen læring og bruker det vi har lært på ulike måter i kjente og ukjente situasjoner, alene eller sammen med andre».

- Kritisk tenkning og refleksjon
- Tverrfaglige temaer

Demokrati og medborgerskap, bærekraftig utvikling, og folkehelse og livsmestring skal prioriteres i fag der de er relevante

- Læreplaner i fag

NØKKELTALL

JESSHEIM SKOLE OG RESSURSSENTER			
ELEVER (GSI)	2016/17	2017/18	2018/19
Elever			
Elever 1. trinn	72	63	74
Elever 2. trinn	71	73	66
Elever 3. trinn	66	77	74
Elever 4. trinn	67	67	75
Elever 5. trinn	75	67	70
Elever 6. trinn	50	76	68
Elever 7. trinn	69	53	70
Sum elever	470	476	497
Endring fra foregående år (antall)	15	6	21
Endring fra foregående år (%)	3,3 %	1,3 %	4,4 %
SFO			
Andel barn i SFO (1.-4. trinn)	42,4 %	48,9 %	46,4 %
Nøkkeltall fra GSI			
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	11,9 %	11,1 %	12,3 %
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring	4,5 %	3,6 %	4,4 %
Gruppestørrelse 2 (gjennomsnitt)	19,8	15,8	19,0
Nøkkeltall fra Akershus fylkeskommune			
Andel Ullensakerelver med fullført og bestått videregående opplæring*	71,2 %	72,0 %	Ikke klart

*) Samlet fullføringsgrad for Ullensakerelver fem år etter avsluttet grunnskole. Tall for 2016/17 viser avgangselever i 2011, osv.

NØKKELTALL

ÅRSVERK (GSI)	JESSHEIM SKOLE OG RESSURSSENTER		
	2016/17	2017/18	2018/19
Årsverk til undervisningspersonale	41,7	48,5	50,1
Årsverk til assistenter	6,7	6,7	8,6
Andel lærere som oppfyller kompetansekravene for tilsetting	95,6 %	96,0 %	98,0 %

PERSONALOVERSIKT 2018/19	
Antall årsverk pr. 31.12.2018	
Antall nyopprettede stillinger i 2018 (inkl. stillingsbeskrivelse)	2
Plan for nye stillinger i 2019	1
Ønsket antall lærlinger (inkl. fagbeskrivelse)	0

BUDSJETTRAMMER	Regnskap 2017	Vedtatt 2018	Justert 2018	Budsjett 2019
Utgifter	58 125	61 462	61 771	65 601
Inntekter	-10 006	-7 393	-7 393	-9 149
Sum	48 119	54 069	54 378	56 452

REKTORS VURDERINGER

REKTOR

Wenche Øien

SKOLENS SATSINGSOMRÅDER

- Implementering av «Handlingsplan for matematisk kompetanse»
- Læringsmiljø: Implementering av LINK, Mitt valg og «Handlingsplan for et trygt og godt leke- og læringsmiljø»
- Læringsbrett: Pedagogisk bruk. Fra erfaringsdeling til erfaringslæring. Office 365. Samarbeidsplattform.
- Implementering av ny læreplan: overordnet del og fagfornyelsen

UTFORDRINGSBILDE

- Stor tilflytting og økning i elevtall – små klasserom på mellomtrinnet/det gamle bygget – skolen begynner å bli veldig full
- Mange nye ressurselever – mangler grupperom til alle
- Rekruttere medarbeidere med riktig kompetanse
- Strammere økonomiske rammer
- Mange som tar etter- og videreutdanning – fraværet øker. større belastning på de som er på jobb
- Komplisert og ressurskrevende logistikk knyttet til ressurscenteret. Må alltid prioritere elever som har stor sårbarhet for fravær.
- Et stort personale med nesten hundre ansatte gir utfordringer mtp å skape en helhetlig skolekultur hvor vi møter elevene på samme måte.
- Byskole – mange som bruker skolens uteområder på kveldstid. Uro og slåssing skaper utrygt miljø utenfor skoletiden

MULIGHETSROM

- Mye og bred kompetanse i personalet. Mye spesialpedagogisk kompetanse. Hele tiden mange som tar videreutdanning
- Mangfoldig elevgruppe/ inkluderende menneskesyn/raushet og respekt for ulikheter
- Et godt fungerende ressursteam
- Mye kompetanse i ledergruppa
- Sentrumsskole – lett tilgang på det som byen kan tilby
- Stort og godt uterom
- Elevvekst, videreutdanning og nye tilsetninger
- Gode systemer og rutiner som sørger for forutsigbarhet og struktur i hverdagen

OVERORDNEDE MÅL OG PRIORITERTE STRATEGISKE OMRÅDER

- Ullensakerskolen øker elevenes læringsutbytte til et høyere nivå enn det levekårsindeks og foresattes utdanningsnivå tilsier
- Elevene i Ullensaker skårer over landsgjennomsnittet og på eller over Akershusgjennomsnittet på nasjonale prøver
- Elevene i Ullensaker har eksamensresultater over landsgjennomsnittet og på eller over Akershusgjennomsnittet
- Elevene i Ullensakerskolen har grunnskolepoeng over landsgjennomsnittet og på eller over Akershusgjennomsnittet
- Resultatene på den nasjonale elev- og foreldreundersøkelsen ligger over landsgjennomsnittet
- Elevene i Ullensakerskolen fullfører og består videregående opplæring på eller over Akershusgjennomsnittet
- Elevene i Ullensaker har høy digital kompetanse
- Ullensakerskolen gjennomfører kontinuerlig, helhetlig og systematisk kompetanseutvikling for ledere, lærere og personalet i skolen

Styringskortet for grunnskolen legger rammer for faktiske måltall årlig. Målene i styringskortet kategoriseres etter fire fokusområder som er felles for alle enhetene i Ullensaker kommune. Disse inkluderer:

- 1) Samfunn
- 2) Brukere
- 3) Medarbeidere
- 4) Økonomi

For å oppnå målene under fokusområdet brukere, blir seks strategiske områder i Ullensakerskolen prioritert. Disse er nedfelt i «Strategiplan for læringsutbytte 2018-2020» (HSB-sak 22/18). Administrativt arbeides det med å igangsette et arbeid med å utarbeide en strategiplan for et helhetlig læringsløp i Ullensaker kommune, der barnehage og grunnskole ses i sammenheng med videregående opplæring. Fram til en slik strategiplan er ferdigstilt, benyttes eksisterende «Strategiplan for læringsutbytte», for å sikre kontinuitet i arbeidet i Ullensakerskolen.

Planens strategiske fokusområder er:

- Den gode leder
- Den gode lærer
- Tidlig innsats
- Godt læringsmiljø
- Godt hjem-skole samarbeid
- God digital kompetanse

Tiltak-/handlingsplanene for fokusområdet brukere er knyttet til de overnevnte strategiområdene, da de er viktige forutsetninger for å oppnå de overordnede målene for Ullensakerskolen.

FOKUSOMRÅDET SAMFUNN: TILTAK-/HANDLINGSPLAN

Overordnet mål: Folkehelse i Ullensaker kommune har en positiv utvikling

Nr.	Utfordring/satsingsområde	Tiltak	Frist for gjennomføring	Resultat av tiltaket
S 1.0	Barn og unge har trygge, likeverdige og utviklende oppvekstvilkår			
S 1.1	Sørge for et trygt og utviklende læringsmiljø og hjelpe barna å utvikle et språk for følelser	Gjennomføre forebyggende-uka på 5.trinn i samarbeid med helsesøster, FABU og barnevern. Verktøy: Grønne/røde tanker, Kroppen min eier jeg, LINK, Mitt valg, klassetrivel.no.	Uke 12	Vi avdekker saker hvor barn har det vanskelig og kan iverksette øvrige tiltak

FOKUSOMRÅDET BRUKERE: TILTAK-/HANDLINGSPLAN

Overordnet mål: Kommunen har gode, forutsigbare, tilgjengelige og samordnede tjenester

Nr.	Utfordring/satsingsområde	Tiltak	Frist for gjennomføring	Resultat av tiltaket
B 1.0	Den gode leder			
B 1.1	<p>Etablere gode systemer som sørger for god læringsledelse på alle nivåer.</p> <p>Ledelsen er tett på medarbeiderne gjennom formell og uformell observasjon, dialog, refleksjon og veiledning.</p> <p><i>Visjon: Jessheim skole og ressurscenter skal være en helhetlig og lærende organisasjon med profesjonelle ledere og medarbeidere i et lærende fellesskap.</i></p>	<p>Evaluere og videreutvikle «Årshjul for oppfølging av læringsarbeid».</p> <p>Læringsdialog gjennomføres mellom ledelse og pedagoger høst og vår, med fokus på metode og progresjon.</p>		<p>Medarbeidere og elever føler seg sett og verdsatt. Elevene har en god faglig utvikling og får brukt sitt potensiale.</p> <p>Medarbeiderne opplever god støtte fra ledelsen, mestring og utvikling.</p>

B 1.2	<p>Implementering av overordnet del og planlegge implementering av fagfornyelsen.</p> <p>Læring gjennom refleksjon og dialog, sørge for god forankring gjennom prosesser med personalet.</p>	<p>Ledergruppa deltar i kommunalt kompetansehevingsprosjekt. «lærende skoleledernetverk». Representanter fra ledergruppa og lærerpersonalet deltar på workshop for desentralisert kompetanseheving for implementering av ny læreplan (DEKOM-FØN)</p>	Juni 2020	<p>Medarbeiderne er godt kjent med overordnet del av læreplanen og bruker den i sitt daglige arbeid. Verdiane og prinsippene i overordnet del er en del av skolekulturen vår og «slik gjør vi det her».</p>
-------	---	--	-----------	---

FOKUSOMRÅDET BRUKERE: TILTAK-/HANDLINGSPLAN

Overordnet mål: Kommunen har gode, forutsigbare, tilgjengelige og samordnede tjenester

Nr.	Utfordring/satsingsområde	Tiltak	Frist for gjennomføring	Resultat av tiltaket
B 2.0	Den gode lærer			
B 2.1	Klasseledelse/læringsledelse Medarbeiderne skal være i stand til å lede opplæringen av enkeltelever, grupper og klasser. Elevene skal oppleve at de ansatte møter dem på samme måte.	Vi skal utarbeide en forventningshåndbok for medarbeiderne – «slik gjør vi det her». Forventningsavklaring til alle skolens arenaer Samarbeid med SEL: Observasjon og veiledning Vi skal revidere Standard for klasseledelse og profesjonssamarbeid i en prosess med det pedagogiske personalet	Juni 2020	Elevene oppgir at de møtes på samme måte av skolens personale. Medarbeiderne oppgir at de kjenner på mestring i sin arbeidshverdag.
B 2.2	Elevmedvirkning Vi skal legge til rette for et inkluderende læringsmiljø med elevmedvirkning. Det er positivt for utvikling av sosiale relasjoner og motivasjon for læring. I arbeidet med fagene bidrar elevmedvirkning til bevissthet rundt egne læringsprosesser og gir større innvirkning på egen læring.	Elevrådet har jevnlig møter og tas med på råd om læringsmiljø og læring Elevrådet tas med i prosessen rundt tilbakemelding på elevundersøkelsen Hjertetimen/klassens time timeplanfastsettes i alle klasser Vi skal formulere tydelig forventning til elevmedvirkning i Standard for klasseledelse og forventningshåndbok Verktøy og strategier for elevmedvirkning skal være tema i PU-tid og på personalmøter SFO	Juni 2019	Elevene oppgir i elevundersøkelsen at de har medvirkning og blir lyttet til

FOKUSOMRÅDET BRUKERE: TILTAK-/HANDLINGSPLAN

Overordnet mål: Kommunen har gode, forutsigbare, tilgjengelige og samordnede tjenester

Nr.	Utfordring/satsingsområde	Tiltak	Frist for gjennomføring	Resultat av tiltaket
B 3.0	Tidlig innsats			
B 3.1	Lovfestet plikt for skolene til å gi intensiv opplæring til elever på 1. – 4. trinn som strever med lesing, skrivning og regning. Vi skal fange opp de elevene som ikke har forventet/ ønsket progresjon på et tidlig tidspunkt.	Vi iverksetter intensive kurs i lesing og regning på bakgrunn av kartlegginger på 2.- 3.trinn. Utføres av spesialpedagoger /4.pedagoger knyttet til de enkelte trinn.	Desember 2019	Vi løfter elever som ligger under kritisk grense på Udir kartleggingsprøvene til nivå 2 eller bedre på NP.
B 3.2	SFO som læringsstøttende arena. Elevene skal oppleve en helhet mellom skole og SFO. SFO skal benytte de samme temaene for læring som skolen gjør. Vi skal etablere forpliktende samarbeidsarenaer for pedagoger og assistenter, fysisk og digitalt, for felles planlegging.	Felles planleggingsdag skole og SFO på høsten før skolestart. Benytte Digirom som digital samarbeidsarena skole-SFO. Baselederne deltar på to teammøter/halvår hvor det utarbeides felles planer med team for lek og læring.	Desember 2019	Elever og foresatte oppgir at de får støtte til læringen ved å være på SFO

B 3.3	Overgang barnehage-skole Utvikle samarbeidet med barnehagene i tråd med kommunal satsing på et helhetlig læringsløp	Skolen inviterer til overføringsmøter og avklarer annet samarbeid med barnehagene jan 2019. Felles bokprosjekt barnehage – skole.	Juni 2019	Pedagoger i barnehagene, lærere på trinn 1 og elevene på trinn 1 oppgir at de har økt gjensidig kunnskap om barnehage og skole
-------	---	--	-----------	--

FOKUSOMRÅDET BRUKERE: TILTAK-/HANDLINGSPLAN

Overordnet mål: Kommunen har gode, forutsigbare, tilgjengelige og samordnede tjenester

Nr.	Utfordring/satsingsområde	Tiltak	Frist for gjennomføring	Resultat av tiltaket
B 4.0	Godt læringsmiljø			
B 4.1	Sørge for et trygt og inkluderende læringsmiljø for alle elever.	Timeplanfeste den ukentlige «Hjertetimen» i alle klasser Opprette et digitalt Hjerterom hvor elevene logger om læringsmiljøet Utarbeide årshjul for bruk av LINK (Livsmestring I Norske Klasserom), Klasse-trivsel.no og Mitt valg (Lions) som verktøy for relasjonsbygging, god psykisk helse, elevmedvirkning og godt læringsmiljø. Kvalitetssikre Trivselslederprogrammet via evalueringsrunde i elevrådet og digital evaluering vår 2019 4.-7.tr.	Våren 2019	Færre 9A-saker og færre elever som oppgir i elevundersøkelsen at de føler seg krenket.
B 4.2	Implementere ny kommunal handlingsplan for læringsmiljø	IGP-prosesser i PU-tid, på teammøter og personalmøter	Våren 2020	Vi har nedgang i antall 9A-saker

B 4.3	Vi skal utarbeide og implementere felles forventninger til alle skolens arenaer i en prosess med alle ansatte. «slik gjør vi det her»	IGP-prosesser i PU-tid, på teammøter og personalmøter	Våren 2020	Vi har nedgang i antall 9A-saker
-------	--	---	------------	----------------------------------

FOKUSOMRÅDET BRUKERE: TILTAK-/HANDLINGSPLAN

Overordnet mål: Kommunen har gode, forutsigbare, tilgjengelige og samordnede tjenester

Nr.	Utfordring/satsingsområde	Tiltak	Frist for gjennomføring	Resultat av tiltaket
B 5.0	Godt hjem-skole samarbeid			
B 5.1	Kvalitetssikre lekser/hjemmearbeid Form Mengde	Foreldreskole – kurs med regnespesialistene Utvikle en standard for hjemmearbeid/lekser («Slik gjør vi det her»)	Høsten 2019	Elevene oppgir i elevundersøkelsen at de får god hjelp med hjemmearbeid
B 5.2	Informasjon Kvalitetssikre informasjonsflyten mellom skole og hjem	Utvikle bruken av Office 365 og Transponder som verktøy for informasjon og dialog	Høst 2019	Foresatte oppgir i foreldreundersøkelsen at de får god informasjon fra skolen

FOKUSOMRÅDET BRUKERE: TILTAK-/HANDLINGSPLAN

Overordnet mål: Digitalisering av tjenester i et brukerperspektiv

Nr.	Utfordring/satsingsområde	Tiltak	Frist for gjennomføring	Resultat av tiltaket
B 6.0	God digital kompetanse			
B 6.1	Vi skal utvikle og heve vår digitale kompetanse. Fortsette implementeringen av læringsbrett som pedagogisk verktøy.	Office 365 Transponder Erfaringsdeling for erfaringslæring rundt bruk av læringsbrett som pedagogisk verktøy; matematisk kompetanse, ASK, vurdering for læring osv. Programmering i undervisningen. Vi skal kjøpe inn læremidler for programmering, sørge for opplæring av ansatte og etablere systemer for bruk i undervisningen.	Våren 2022	Vi ser at læringsbrettene benyttes gjennomført og pedagogisk i alle klasser

FOKUSOMRÅDET MEDARBEIDERE: TILTAK-/HANDLINGSPLAN

Overordnet mål: Kommunen er en effektiv organisasjon med motiverte, kompetente og omstillingsdyktige medarbeidere

Nr.	Utfordring/satsingsområde	Tiltak	Frist for gjennomføring	Resultat av tiltaket
M 1.0	Sykefravær			
M 1.1	Bedre rutiner for oppfølging av sykefravær	Evaluere og revidere vår interne rutine.	Høst 2019	Sykefraværet går ned og stabiliserer seg på maks 7 %.

FOKUSOMRÅDET MEDARBEIDERE: TILTAK-/HANDLINGSPLAN

Overordnet mål: Kommunen er en effektiv organisasjon med motiverte, kompetente og omstillingsdyktige medarbeidere

Nr.	Utfordring/satsingsområde	Tiltak	Frist for gjennomføring	Resultat av tiltaket
M 2.0	Medarbeiderundersøkelsen			
M 2.1	Bruke resultatene fra medarbeiderundersøkelsen i en prosess med personalet og komme frem til gode tiltak i fellesskap Analyse av 10-faktorundersøkelsen viser at vi skal arbeide med og prioritere: Faktor 4: Bruk av kompetanse Faktor 7: Relevant kompetanseheving	Kartlegge kompetansen og benytte den mer målrettet når vi legger timeplanen og setter sammen team. Prøve ut en modell hvor teamene selv legger større deler av timeplanen/fagfordelingen. Interne (erfaringslæring) og eksterne (forelesninger og kurs)kompetansehevingstiltak.	Vår 2020	Medarbeidere som er trygge på sin egen profesjonalitet og opplever mestring og utvikling

FOKUSOMRÅDET ØKONOMI: TILTAK-/HANDLINGSPLAN

Overordnet mål: Bærekraftig kommuneøkonomi

Nr.	Utfordring/satsingsområde	Tiltak	Frist for gjennomføring	Resultat av tiltaket
Ø 1.0	Vi skal sørge for god kontroll på økonomien.	Månedlig oppfølging med kontroller Avdelingslederne informeres fortløpende om den økonomiske situasjonen og involveres i planlegging av hvordan ressursene skal disponeres	Fortløpende.	Vi styrer innenfor styringskortet.

FOKUSOMRÅDET SAMFUNN: STYRINGSKORT

SAMFUNN	JESSHEIM SKOLE OG RESSURSSENTER			Mål skolenivå 2019/22	Mål Ullensaker ØP 2019/22
	2016	2017	2018		
Overordnet mål: Folkehelse i Ullensaker kommune har en positiv utvikling					
Delmål: Barn og unge har trygge, likeverdige og utviklende oppvekstvilkår					
					Definert på enhetsnivå
					Definert på enhetsnivå
					Definert på enhetsnivå

FOKUSOMRÅDET BRUKERE: STYRINGSKORT

BRUKERE	JESSHEIM SKOLE OG RESSURSSENTER			Mål skolenivå ØP 2019/22	Mål Ullensaker ØP 2019/22
	2016/17	2017/18	2018/19		
Overordnet mål: Kommunen har gode, forutsigbare, tilgjengelige og samordnede tjenester					
Læringsresultater					
Nasjonale prøver engelsk, 5. trinn	55	50	57	57	≥ Akershus (51 i 2018/19)
Nasjonale prøver lesing, 5. trinn	58	52	57	57	≥ Akershus (51 i 2018/19)
Nasjonale prøver regning, 5. trinn	52	52	57	57	≥ Akershus (51 i 2018/19)

FOKUSOMRÅDET BRUKERE: STYRINGSKORT

BRUKERE	JESSHEIM SKOLE OG RESSURSSENTER			Mål skolenivå ØP 2019/22	Mål Ullensaker ØP 2019/22
	2016/17	2017/18	2018/19		
Overordnet mål: Kommunen har gode, forutsigbare, tilgjengelige og samordnede tjenester					
Læringsmiljø					
Elevundersøkelsen: Andel elever som opplever mobbing på skolen (%)	13,8 %	11,5 %	**		0,0 %
Elevundersøkelsen: Læringskultur	3,7	3,5	3,8		≥ Landet (4,1 i 2017/18)
Elevundersøkelsen: Støtte fra lærer	4,0	4,1	4,2		≥ Landet (4,4 i 2017/18)
Elevundersøkelsen: Trivsel	4,0	4,1	4,3		≥ Landet (4,3 i 2017/18)
Elevundersøkelsen: Vurdering for læring	3,4	3,6	3,6		≥ Landet (3,9 i 2017/18)
SFO-undersøkelsen: Total score	4,6	4,9	4,6		≥ Landet (4,7 i 2018/19)

*) I elevundersøkelsen er det benyttet data fra Skoleporten for 7. trinn.

**) Tall kan ikke offentliggjøres (under publiseringsgrensen).

FOKUSOMRÅDENE MEDARBEIDERE OG ØKONOMI: STYRINGSKORT

MEDARBEIDERE	JESSHEIM SKOLE OG RESSURSSENTER			Mål skolenivå ØP 2019/22	Mål Ullensaker ØP 2019/22
	2016	2017	2018		
Overordnet mål: Kommunen er en effektiv organisasjon med motiverte, kompetente og omstillingsdyktige medarbeidere					
Andel sykefravær*	6,9 %	7,7 %	12,9 %	7,0 %	≤ Landet (9,9 % i 2017)
Total score på medarbeidertilfredshet**	4,7	-	4,0	4,5	≥ Landet (4,2 i 2018)

*) Siste sykefraværstall er pr. 2. kvartal 2018.

***) Medarbeiderundersøkelsen gjennomføres annethvert år. Før 2018 er resultatene fra KS-undersøkelsen "bedrekommune.no", skala 1-6.

Fra 2018 er resultatene fra 10-faktor undersøkelsen, skala 1-5.

ØKONOMI	JESSHEIM SKOLE OG RESSURSSENTER			Mål skolenivå ØP 2019/22	Mål Ullensaker ØP 2019/22
	2016	2017	2018		
Overordnet mål: Bærekraftig kommuneøkonomi					
Avvik mot budsjettet nettoramme skal være mellom 0,5 % (merforbruk) og -3,0 % (mindreforbruk)	-1,2 %	-2,3 %	Ikke klart	-3,0 %-0,5 %	-3,0 % - 0,5 %